

בתחלה אמר להם, (שמות יט) ואתם תהיו לי ממלכת פהנים. לא זזה האהבה הרבה מהם עד שקרא להם וגוי קדוש, שהוא יותר. לא זזה האהבה מהם עד שקרא להם (דברים יד) פי עם קדוש אתה. לא זזה האהבה מהם עד שקרא להם (שמות כב) ואנשי קדש תהיון לי, שהוא יותר מן הכל.

כתוב והחכמה מאין תמצא. התורה יצאה מחכמה, ממקום שנקרא קדש, והחכמה יצאה ממקום שנקרא קדש הקדשים. רבי יצחק אמר, וכן יוכל נקרא קדש, שכתוב (ויקרא כה) יוכל היא קדש תהיה לכם. וישראל כלולים מהם. זהו שכתוב ואנשי קדש תהיון לי.

בתחלה קדוש, ועכשו קדש. מה בין זה לזה? אמר רבי יוסי, זה למעלה וזה למטה. וזה לא פך, שכתוב (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. במקום זה נקרא קדוש, ולמעלה למעלה קדש.

רבי אבא היה הולך בדרך, והיו הולכים עמו רבי יוסי ורבי חייא. אמר רבי חייא, ואנשי קדש תהיון לי, מנין לנו? אמר לו, הרי רבי יוסי וכל החברים יפה אמרו, וכך זה מנין לנו? שכתוב (ירמיה) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. ראשית, ודאי חכמה נקראת ראשית, שכתוב (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה'.

ומשום שישאל נקראו קדש (ישאל) בשלמות הכל, כתוב (שמות כב) ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, שהרי ישראל, שהם שלמים על הכל, לא יונקים מצד הדין הקשה. לפלג תשכונ אתו, לפלג ודאי, שהוא הדין החצוף

אמר לון, (שמות יט) ואתם תהיו לי ממלכת פהנים. לא אעדי רחימותא סגיא מנהון, עד דקרא לון וגוי קדוש דאיהו יתיר. לא אעדי רחימותא מנהון, עד דקרא לון (דברים יד) פי עם קדוש אתה. לא אעדי רחימותא מנהון, עד דקרא לון (שמות כב) ואנשי קדש תהיון לי דאיהו יתיר מפלא.

בתיב והחכמה מאין תמצא. אורייתא מחכמה נפקת, מאתר דאקרי קדש. והחכמה נפקת, מאתר דאקרי קדש הקדשים. רבי יצחק אמר, וכן יוכל אתקרי קדש. דכתיב, (ויקרא כה) יוכל היא קדש תהיה לכם. וישראל פליין מנייהו, הדא הוא דכתיב ואנשי קדש תהיון לי.

בקרמותא קדוש, והשתא קדש. מה בין האי להאי. אמר רבי יוסי, דא לעילא לעילא, ודא לאו הכי. דכתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. בהאי אתר אקרי (דף קכ"א ע"ב) קדוש ולעילא לעילא קדש.

רבי אבא הוה אזיל בארחה, והוה אזלי עמיה רבי יוסי ורבי חייא, אמר רבי חייא, (ס"א הא דחגיגו) ואנשי קדש תהיון לי, מנלן. אמר ליה, הא רבי יוסי וכלהו חבריאי שפיר קאמרו, והכי הוא. מנלן. דכתיב, (ירמיה ב) קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה, ראשית: ודאי חכמה אקרי ראשית, דכתיב, (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת יי'.

ומשום דישאל אקרון קדש (ישאל) בשלימו דכלא, כתיב (שמות כב) ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. דהא ישראל דאינון שלמין על פלא, לא ינקין מסטרא דדינא קשיא. לפלג תשכונ אתו. לפלג ודאי, דהוא דינא חציפא תקיפא על פלא.